

Omzendbrief betreffende de voedselketeninformatie met betrekking tot lagomorfen

Referentie	PCCB/S2/786988	Datum	12/12/2011
Huidige versie	1.0	Van toepassing vanaf	12/12/2011
Trefwoorden	VKI, voedselketeninformatie, lagomorfen		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Hoc, Edith, attaché	Diricks, Herman, directeur-generaal

1. Doel

De Europese voorschriften met betrekking tot de veiligheid van de voedselketen zijn grotendeels vastgelegd in de verordeningen die samen het zogenaamde hygiënepakket vormen. Dat betekent dat die voorschriften rechtstreeks van toepassing zijn op alle operatoren die actief zijn in de voedselketen, inclusief zij die dieren houden.

De voorschriften leggen de houders van dieren, inclusief lagomorfen (konijnen) de verplichting op om aan de slachthuisexploitant voedselketeninformatie (afgekort : VKI) te verstrekken over elk dier/elke groep van dieren dat(die) zij naar het slachthuis sturen. Zij moeten daartoe bedrijfsregisters bijhouden waarin die specifieke informatie wordt bijgehouden. Op basis van die gegevens moet de houder van dieren de VKI aanmaken en aan de slachthuisexploitant verstrekken.

Anderzijds moeten de slachthuisexploitanten naar de VKI vragen, ze in ontvangst nemen en nakijken. Zij moeten die informatie actief gebruiken met het oog op de organisatie van hun werkzaamheden. Zij mogen geen dieren op het terrein van het slachthuis toelaten als zij niet over die informatie beschikken voor de betreffende dieren.

Ten slotte controleert het FAVV of de informatie aanwezig is en of ze geldig en betrouwbaar is. Er wordt ook nagegaan of de slachthuisexploitant de informatie daadwerkelijk en efficiënt gebruikt.

Tot nog toe werd een voorlopig modeldocument gebruikt om de VKI door te sturen. Er is nu een nieuw model dat het oude vervangt en dat van kracht wordt zodra een ministerieel besluit is gepubliceerd dat een aanvulling inhoudt van het ministerieel besluit van 20 september 2010 waarin reeds modeldocumenten zijn opgenomen voor andere diersoorten. Als papieren documenten worden gebruikt, zal het slachthuis enkel nog het nieuwe model mogen aanvaarden.

De verspreiding van het nieuwe model als bijlage aan deze omzendbrief beoogt het gebruik ervan reeds vanaf heden toe te staan zodat men er aan kan wennen en met het oog op een harmonisering van de VKI.

2. Toepassingsgebied

Deze omzendbrief betreft de modaliteiten van de voedselketeninformatie voor de lagomorfen. Ze is bestemd voor de houders van lagomorfen en voor de slachthuisexploitanten, hun beroepsverenigingen en de beroepsverenigingen van de dierenartsen.

3. Referenties

Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne, bijlage I, deel A, III, punten 7 en 8. (Publicatieblad van de Europese Unie L 226 van 25.06.2004) = verplichting voor de houder van lagomorfen om registers bij te houden en inhoud van die registers.

Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong, bijlage II, sectie III. (Publicatieblad van de Europese Unie L 226 van 25.06.2004) = verplichtingen op het gebied van VKI voor slachthuisexploitanten.

Verordening (EG) nr. 854/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong, bijlage I, sectie I, hoofdstuk II, A en sectie II, hoofdstuk II. (Publicatieblad van de Europese Unie L 226 van 25.06.2004) = controleverplichtingen van de bevoegde autoriteiten op het gebied van VKI.

Verordening (EG) nr. 2074/2005 van de Commissie van 5 december 2005 tot vaststelling van uitvoeringsmaatregelen voor bepaalde producten die onder Verordening (EG) nr. 853/2004 vallen en voor de organisatie van officiële controles overeenkomstig de Verordeningen (EG) nr. 854/2004, nr. 882/2004, tot afwijking van Verordening (EG) nr. 852/2004 en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 853/2004 en (EG) nr. 854/2004, artikel 1 en bijlage I. (Publicatieblad van de Europese Unie L 338 van 22.12.2005) = voorschriften met betrekking tot de toepassing van de VKI.

Ministerieel besluit van 20 september 2010 betreffende het model en de inhoud van de informatie over de voedselketen (Belgisch Staatsblad van 30 november 2010).

4. Definities en afkortingen

Lagomorfen: de konijnen, hazen, knaagdieren;

VKI: voedselketen informatie;

FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

5. Voedselketeninformatie

Te verstrekken gegevens

De VKI betreft, overeenkomstig de Europese voorschriften, in het bijzonder :

- de status van het bedrijf van herkomst of de regionale gezondheidsstatus van de dieren ;
- de gezondheidsstatus van de dieren ;
- de toegediende geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik of andere behandelingen die de dieren binnen een relevante periode hebben ondergaan en waar van de wachttijd meer dan 0 bedraagt, evenals de data van toediening van deze behandelingen en de wachttijden,;
- de aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van het vlees in het gedrang kunnen brengen ;
- indien relevant voor de bescherming van de volksgezondheid, de resultaten van de analyses van de bij de dieren genomen monsters of van andere voor het diagnosticeren van ziekten die de veiligheid van het vlees in het gedrang kunnen brengen, genomen monsters, met inbegrip van monsters die in het kader van de bewaking en de bestrijding van zoönoses en residuen werden genomen ;
- de relevante verslagen over de resultaten van eerdere antemortem- en postmortemkeuringen van dieren van hetzelfde bedrijf van herkomst, de verslagen van de officiële dierenarts in het bijzonder inbegrepen;
- de productiegegevens, wanneer die ziekten aan het licht kunnen brengen ;
- naam en adres van de privé-dierenarts die normaliter de dieren van het bedrijf van herkomst verzorgt.

Sommige van die gegevens zijn beschikbaar in de databank van het FAVV en moeten dan ook niet meer worden vermeld op het formulier (zie bijlage 1).

De slachthuisexploitant moet de VKI eisen van zij die de dieren aanbieden voor de slacht. Hij moet de informatie analyseren om zijn activiteiten zo te organiseren dat het risico zo gering mogelijk is. Hij fungeert dus geenszins gewoon als « doorgeefluik » voor de informatie tussen de konijnenhouder en de officiële dierenarts die moet instaan voor de keuring.

In principe moet de VKI 24 uur van tevoren in het slachthuis aankomen.

Als de slachthuisexploitant na evaluatie van de VKI besluit om de dieren voor slachting te aanvaarden, moeten de gegevens onmiddellijk beschikbaar worden gesteld aan de officiële dierenarts. De officiële dierenarts moet voordat de antemortemkeuring (keuring van het levende dier voordat het wordt geslacht) plaatsvindt, in kennis worden gesteld van alle feiten die kunnen wijzen op een (gezondheids-) probleem bij het dier/de groep van dieren dat de voedselveiligheid in het gedrang kan brengen.

Wanneer lagomorfen in het slachthuis aankomen zonder VKI, moet de slachthuisexploitant de officiële dierenarts daarvan onmiddellijk in kennis stellen. De dieren mogen niet worden geslacht zolang de officiële dierenarts daarvoor geen toestemming heeft gegeven en de informatie moet alsnog aan het slachthuis worden verstrekt binnen 24 uur na aankomst van de dieren.

Concrete toepassing

Het VKI-document wordt voor elk lot van een bepaald beslag, voor een bepaalde verzenddatum en voor een specifiek slachthuis van bestemming opgemaakt door de houder van de dieren.

Merk op dat de verplichting inzake VKI geldt voor alle soorten van lagomorfen.

In de als bijlage bijgevoegde tabel (zie bijlage 1) vindt u een opsomming van en uitleg bij de gegevens die ten minste door de houder van lagomorfen aan de slachthuisexploitant moeten worden verstrekt.

Verder vindt u hierbij het nieuwe modelformulier (bijlage 2) dat moet worden gebruikt om de voedselketeninformatie te verstrekken. Het werd opgemaakt in overleg met de vertegenwoordigers van de beroepssectoren. Er werd een maximale harmonisering nagestreefd om de verstrekte informatie zo homogeen mogelijk te maken en de interpretatie van de documenten te vereenvoudigen. Het modelformulier werd goedgekeurd door het FAVV en zal als bijlage bij het ministerieel besluit van 20 september 2010 worden gevoegd.

Er is één model dat geldig is voor zowel vleeskonijnen, reformvoedsters als andere lagomorfen.

Het vermelde formulier is ook elektronisch beschikbaar via de website www.favv.be. Men kan het downloaden, invullen en elektronisch doorsturen of het afdrucken en vervolgens gebruiken als papieren document. De manier waarop de gegevens worden verstrekt (op papier of elektronisch) mag thans vrij worden gekozen. Omdat de termijn van 24 uur moeilijker kan worden nageleefd als men met papieren formulieren werkt, zal de elektronische manier op termijn de enige zijn waarmee geheel kan worden voldaan aan de voorschriften uit de verordeningen.

Als men er niet voor kiest om de gegevens elektronisch door te sturen, moet het als bijlage 2 bijgevoegde standaardformulier worden gebruikt.

Opdat de gegevens voldoende actueel zouden zijn, zijn de formulieren ten hoogste 7 dagen geldig. Wanneer tijdens de geldigheidstermijn van de VKI evenwel nieuwe behandelingen worden toegediend of analyses worden uitgevoerd en/of wanneer ziekten of abnormale sterfte worden vastgesteld, moeten nieuwe VKI-formulieren worden opgemaakt en aan het slachthuis verstrekt.

Wanneer de dieren via een tussenpersoon (al dan niet via een markt) worden verhandeld, moet elke tussenpersoon/handelaar de vorige houder naar de VKI vragen en die informatie waar nodig aanvullen. Indien nodig, voegt hij via een nieuw VKI-document aanvullende relevante informatie toe met betrekking tot de periode dat hij het dier in zijn bezit heeft en de aankomst in het slachthuis. In elk geval moet de informatie die uiteindelijk aan het slachthuis wordt verstrekt de volledige periode omvatten waarvoor VKI vereist is.

De manier waarop de slachthuisexploitant op zijn beurt de VKI aan de officiële dierenarts verstrekt, mag eveneens vrij worden gekozen. Met het oog op een vlot verloop van de controleactiviteiten met betrekking tot de VKI, het slachten en de keuring, is het echter wenselijk dat de VKI in elk slachthuis op eenvormige manier aan de officiële dierenarts wordt verstrekt. Er moeten met het oog daarop in elk slachthuis concrete afspraken worden gemaakt tussen de exploitant en de officiële dierenarts¹.

¹ Verordening (EG) nr. 854/2004 : " De lidstaten zorgen ervoor dat exploitanten van een levensmiddelenbedrijf de bevoegde autoriteit alle nodige assistentie verlenen bij de uitvoering van de officiële controles. Met name :stellen zij alle documentatie en registers beschikbaar die in het kader van deze verordening zijn voorgeschreven of door de bevoegde autoriteit noodzakelijk worden geacht om de situatie te kunnen beoordelen.» (art 4, punt 1).

De bewaartijd van de gegevens bedraagt 2 jaar voor de slachthuizen en 5 jaar voor de houders van lagomorfen².

Intracommunautair handelsverkeer

Met betrekking tot het intracommunautaire handelsverkeer zijn de volgende voorschriften van toepassing :

1. met betrekking tot de verzending van lagomorfen vanuit een lidstaat van de EU naar een slachthuis in België, zullen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van waaruit de dieren naar België worden verzonden, in kennis worden gesteld van het Belgische modelformulier en worden verzocht het gebruik daarvan op te leggen aan zij die dieren naar België verzenden. Zolang geen formele communautaire of bilaterale overeenkomsten zijn afgesloten met de betreffende lidstaten, worden gedurende een overgangperiode ook de formulieren van de landen van verzending aanvaard.
2. voor verzending van lagomorfen vanuit België naar een slachthuis in een andere lidstaat van de EU wordt het formulier van het land van bestemming gebruikt. De formulieren en de specifieke begeleidings- of overgangsmaatregelen worden, zodra ze bekend zijn, gepubliceerd op de website van het FAVV. Voor sommige lidstaten, wanneer geen specifieke voorschriften worden meegegeed, kan de Belgische benadering worden toegepast.

6. Bijlagen

Bijlage 1: tabel: door de houder van lagomorfen minimaal aan de slachthuisexploitant te verstrekken informatie.

Bijlage 2: VKI-formulier voor lagomorfen.

Bijlage 3: instructies aan de houders van lagomorfen ter invulling van het VKI-formulier – lagomorfen.

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0		

² Koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen.